

רקע:

ביום 21.2.2010 התקבלה החלטת ממשלה מס' 1412 בעניין העצמת תשתיות המורשת הלאומית אשר קבעה מתווה פעולה לשיקום והעצמת תשתיות המורשת הלאומית, באמצעות השקעה ממשלתית בשימור ושיקום נכסים מוחשיים ובלתי מוחשיים המביאים לידי ביטוי את המורשת הלאומית של עם ישראל בארצו (להלן "מיזמים"). החלטה זו הייתה הבסיס להקמת "תכנית מורשת" - כיום אגף מורשת במשרד ירושלים ומורשת.

בדצמבר 2020 פרסם אגף מורשת קול קורא לתכנית החומש השלישית של אגף מורשת (מורשת ג').

על מנת לבחון את ההצעות הרבות יצא המשרד במכרז פומבי לקבלת שירותים של חברת יעוץ המתמחה בניהול מיזמי מורשת ותשתית.

החברה שנבחרה (רן וולף) מעסיקה לטובת בחינת ההצעות צוות יועצים הכוללת מנהל צוות מתחום תכנון ערים, חדשנות ומנהל עסקים, מנהלי פרויקטים, אדריכלית, היסטוריון מומחי תוכן והמסרה, ומומחה תיירות.

הצוות בחן במסגרת עבודתו על המגשיים בקול קורא ג' את ההצעות העולות בקנה אחד עם החלטות הממשלה מופיעות לעיל.

המלצות חברת היעוץ שבחנה את כלל מרכיבי הפרויקטים הן בצד הכספי, התשתיתי והשירותי הובאו בפני וועדת ההיגוי בינמשרדית המלווה את פעילות אגף מורשת, לצורך אישור המשך עבודה והכנסת המיזמים המאושרים לתכנית העבודה של האגף.

וועדת ההיגוי הינה צוות בינמשרדי המורכב מנציגים של משרדי הממשלה הבאים בהמשך להחלטת ממשלה 1412.

https://www.gov.il/he/departments/policies/2010_des1412

צוות המומחים בחן הצעות אלה, ולאחר תיאום המלצותיו עם אגף מורשת, הוצגו ואושרו המיזמים על ידי וועדת ההיגוי של אגף מורשת בישיבה מיום 12.9.2022.

אישור וועדת ההיגוי מגדיר את ההיקף התקציבי ותכולת המיזמים לביצוע על ידי אגף מורשת, בהמשך לכך, מבקש האגף להתקשר עם החמ"ת לשם ביצוע מיזמים אלה, כמפורט בנספח המצורף.

להלן רשימת הפרויקטים שאושרו בוועדת ההיגוי:

סעיף בהחלטה	פירוט המיזמים שנבחנו ואושרו	תאור קצר של הפעילות	הסכום מאושר באלש"ח
א. פיתוח מורשת מרחבית לרבות מורשת העת העתיקה, העת החדשה ותקופת הציונות בנפת גולן בהיקף של 14 מלש"ח.	פיתוח מרחב מורשת בגולן תיכון "ארץ הרפאים"	פיתוח פרוגרמה תיירותי לאתר ארכיאולוגי ייחודי להוות עוגן משמעותי במרחב. פיתוח שלטים נגישות ושילוט	1,500
	פיתוח מרחב מורשת בגולן ונקודות עוגן	יצירת תכנית כוללת לתשתיות המורשת כמרחב מחובר בין כל הגופים (רשויות מקומיות, רט"ג, אתרים מרכזים)	1,500

8,500	חיבור שלוש הצעות (דרך הלוחמים, יטיפול באתר טייגר בגולן, ודרך ההתיישבות	צירי מורשת מרחבית בגולן (לוחמים והתיישבות) ואתר טייגר	
1,500	טיפול כתשתית תיירותית ל7 תחנות על ציר אלי כהן לטובת הנגשת סיפור המרגל למבקרים ויצירת פרוגרמה מתואמת	דרך אלי כהן לאורך הגולן	
1,000	טיפול במבנה והקמת מרכז מבקרים בקיבוץ אפיק כנקודת מוקד ויצאה לסיורים בדרום הגולן.	מועדון הקצינים באפיק	
4,000	טיפול במתחמים דבורה וכנף, ויצירת מסלול מחובר מבוסס על הנגשה והמסרה	צירי המורשת שביל בתי הכנסת	ב. פיתוח מכלול בתי הכנסת העתיקים בגולן בהיקף של 10 מלשי"ח.
2,000	שימור וטיפול מתחם בית הכנסת העתיק והמקווה. הכשרת המקום ולקיים פעילות והשלמות הסדרת דרך הגישה	פיתוח בית הכנסת בגמלא העתיקה	
3,000	טיפול גבעת בית הכנסת, המחשת ה"סיפור היהודי" בחמת גדר, וטיפול במצפור	פיתוח בית הכנסת בחמת גדר	
1,000	הסדרת הביקור באתר בדגש על בטיחות והמסרה	השלמת פרויקט בעין קשתות	
8,000	העתקת מוזיאון קצרין לפארק התלמודי ופיתוח קהיליילה	העתקת מוזיאון קצרין לפארק התלמודי ופיתוח קהיליילה	ג. פיתוח תשתיות ותכני מורשת בתחום המוזיאונים בקצרין בהיקף של 8 מלשי"ח.
3,000	טיפול הקמת בארי הישנה ו11 הנקודות בנגב טיפול במבנה הביטחון	פיתוח אתר נחאביר	פיתוח של אתרי המורשת והארכיאולוגיה באזור עוטף עזה.
1,000	עבודות שימור במבנה מאגר המים וחיידוש פני המוזיאון	מוזיאון המים והביטחון בניר עם	
2,000	פיתוח תוכן, אוצרות, הצבת כלים חקלאיים	נחל עוז- עוז בנגב	

	מחוץ למוזיאון ופיתוח מערך חוץ למבנה.		
1,500	יצירת תכנית מרחבית לשדות נגב מיפוי תשתיות המורשת ותעדוף הפרויקטים לטיפול לפי דחיפות	פיתוח תשתיות המורשת בשדות נגב	
500	יצירת תכנית כוללת לתשתיות המורשת בעוטף עזה	תכנון מרחבי בתחום המורשת לעוטף	
3,300	חיבור תצוגה פיזית ארכאולוגית במרחב פתוח ושילוש נושא האוכל כחלק מחיבור האזור למורשת העתיקה של המקום	פארק שדרות הקדומה - גן טעמי קדם	
2,800	סיפור הגבורה האזרחית בשדרות בצל האתגרים באזור	בית הגבורה	
700	מרכז פיזי המספר את סיפור הקהילות הבנויות העיר והמתמודיים עם האתגרים ההיסטורים	מרכז תיעוד ומורשת לקהילות	
6,000	הקמת מרכז המבקרים ליד תל בית שמש כחלון תצוגה לממצאים שהוצאו מהאתרים, כמרכז מידע וציאה לסיורים בסביבה	מרכז מבקרים ארכאולוגי והיסטורי בבית שמש	פיתוח תשתיות מורשת לאומית בשטח בית שמש במטרה לפתח את התיירות במרחב באמצעות שימור, פיתוח ושדרוג תשתיות מורשת וארכאולוגיה
52,800	סה"כ		
7,920		בצ"מ לפרוייקטים (15%)	
2,000		קדם תכנון	
62,720		סה"כ	
		אופציה להגדלת הפרוייקטים בהיקף של 6 מלשי"ח לפי סיכום וועדת ההיגוי (החלטת ממשלה עוטף עזה 2022)	וועדת ההיגוי מצאה כי יש צורך בתפקיבים נוספים למיזמי מורשת בעוטף עזה בהיקף גדול מהתקציבים שהוקו על ידי הממשלה. החלוקה לפי הזמינות והתעדוף בין ההצעות
5,000		בית הגבורה	
1,000		נאחביר	

900		בצ"מ לפרוייקטים (15%)	
6,900		סה"כ תוספת לפי החלטת ממשלה	